

Handläggare
Kommunstyrelseförvaltningen
Karin Sundström
Utredare
08-57829509
karin.sundstrom@tyreso.se

Handlingstyp
Tjänsteskrivelse
Datum
2022-08-09

Sida
1 (11)
Diarienummer
2022/KFN 0044 010

Mottagare
Kultur- och fritidsnämnden

Anläggnings- och lokalbehovsanalys för kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområde till anläggnings- och lokalförsörjningsplanen 2023-2035

Kultur- och fritidsnämndens förslag till beslut till kultur- och fritidsnämnden

- Förvaltningens förslag till anläggnings- och lokalbehovsanalys godkänns som underlag till strategiska lokalgruppens fortsatta arbete med anläggnings- och lokalförsörjningsplan 2023-2035.

Kultur- och fritidsförvaltningen

Inger Lundin
Förvaltningschef

Sammanfattning

Kultur- och fritidsförvaltningen har tagit fram ett underlag avseende anläggnings- och lokalbehov för att kunna möta framtida behov. Utgångspunkter för behovet baseras på befolkningsprognosen fram till 2035 och att behålla dagens servicenivå i antal invånare per anläggning. Den prioriterade målgruppen barn och unga samt personer med funktionsnedsättning antas öka.

Beskrivning av ärendet

Enligt kommunens riktlinjer för lokalförsörjning¹ ska en sammanhållen lokalförsörjningsplan årligen behandlas i kommunstyrelsen. Nämnderna ansvarar för planering av nämndernas lokalbehov. Enligt riktlinjerna har nämnderna ansvar för att ta fram den årliga anläggnings- och lokalbehovsanalysen som utgör underlag för den sammanhållna anläggnings- och lokalförsörjningsplanen.

Kultur- och fritidsförvaltningen har tagit fram fördjupade behovsanalyser som fastställts i kultur- och fritidsnämnden för kulturlokaler (KFN 2022-04-25 § 37), idrottsanläggningar (2022-05-23 § 48) och idrottsanläggning och spontanytor för personer med funktionsnedsättning (KFN 2021-11-2 9§ 77). Dessa behovsanalyser ses som underlag och utgångspunkter i förvaltningens anläggnings- och behovsanalys.

Kommunstyrelsen beslutade den 10 maj 2022 § 81 att godkänna anläggnings- och lokalförsörjningsplan 2022-2034 för kommunen. Kommundirektören får i uppdrag att i samverkan med respektive nämnd genomföra de uppdrag som återfinns under rubrikerna pågående uppdrag och kortsiktiga behov i anläggnings- och lokalförsörjningsplanen. Anläggnings- och lokalförsörjningsplanen integreras i kommunplaneprocessen och ska ligga till grund för investeringsprogrammet.

Arbetet med de pågående uppdragen samordnas genom den strategiska lokalgruppen och kommunens lokalstrategi.

Kultur- och fritidsförvaltningen har reviderat förra årets lokalbehovsanalys och tagit fram ett underlag avseende framtida anläggnings- och lokalbehov inom kultur- fritidsnämndens verksamhetsområde. Verksamhetsområdet omfattar idrotts- och friluftsanläggningar, fritidsgårdar, bibliotek, anläggningar för kulturverksamheter samt samlingslokaler för föreningsaktiviteter.

Förvaltningens strategi för utbyggnad av kultur- och fritidsanläggningar:

- Utgå från helhetssyn för social hållbarhet i samklang med övrig samhällsutveckling.
- Samverkan med andra aktörer i syfte att ha hög nyttjandegrad.
- Vid planläggning av mark bör hänsyn tas till kultur- och fritidsförvaltningens behov av kultur- och fritidsanläggningar.
- Redan planlagd mark för kultur- och fritids verksamhet och annan mark bör kunna användas mer flexibelt, utifrån vad som är aktuellt och vad invånarna i kommunen efterfrågar inom kultur och fritid.

---

¹ Antagna i KF 2017-02-23, § 18

Utgångspunkter:

- Behov av nya anläggningar baseras på befolkningsprognos.
- Befolkningsökningen av barn och unga beaktas särskilt och ökningen i olika kommundelar.
- Ytterligare aspekter av behoven har analyser i de fördjupade behovsanalyserna.
- Bibehålla dagens servicenivå relaterat till befolkningsökningen.
(se bilaga 1)

Befolkningsprognos

Befolkningen i Tyresö kommun påverkas av nybyggnation, befintlig befolknings åldersstruktur och flyttmönster. Vid slutet av 2020 var antalet invånare i kommunen 48 678 personer, vilket innebär en tillväxt med 345 personer under året.

Befolkningstillväxten 2020 var lägre än prognostiserats och kan bland annat förklaras av minskad invandring och färre födslar, samt att färre bostäder än förväntat färdigställdes.

I september 2021 avvek befolkningsutvecklingen redan från den prognos som togs fram i mars 2021. I det läget togs en reviderad prognos fram utifrån reviderade byggplaner. Prognosen bygger på en ny metod där information hämtas in från byggaktörerna om när de förväntar att byggprojekten blir klara, något vi hoppas ska innebära större träffsäkerhet i prognoserna. Prognosen motsvarar för 2021–2022 i stort prognosen från 2020. Därefter innebär tidigarelagda byggplaner samt en ökning av vissa projekt att befolkningen ökar något snabbare tidigare i perioden jämfört med den föregående prognosen. Både mars- och septemberprognosen visar på en högre befolkningsutveckling än prognosen från 2020. Septemberprognosen ligger som underlag för kommunplanen för 2022.

Befolkning i Tyresö	2021	2025	2030	2035	Ökning antal invånare	Ökning procent 2021/2035
0-18 år	12 455	12 795	14013	14 995	2 540	20 %
6-18 år	9 103	9 212	9 754	10 472	1 369	15 %
Befolkning totalt	49 062	51854	57180	60785	11 723	24 %

Befolkningen i Tyresö beräknas öka med 11 723 personer fram till 2035, motsvarande 24 procent enligt den befolkningsprognos Statisticon tagit fram för Tyresö kommun. Prognosen visar att gruppen barn och unga i skolåldern 6-18 år ökar med 2 369 personer fram till 2035, motsvarande 15 procent.

Förvaltningen tog fram en anläggningsförsörjningsplan 2016 för kultur- och fritidsförvaltningens verksamhetsområde med en analys över nuläget och behoven framåt samt en fördelning mellan kommundelarna.

Förvaltningen har sett över den analysen och tagit fram uppgifter från kolada och räknat fram behoven utifrån befolkningsprognosen. Tabellen i bilaga 1 ger en översikt över behoven fram till 2035 om inget görs utifrån nuläget av idrotts- och fritidsanläggningar i relation till befolkningsutveckling. Tabellen visar också förvaltningens bedömning av behov av anläggningar och lokaler för kultur- och fritid och sträcker sig till 2035.

Nyckeltal redovisas för följande anläggningar: fotbollsplaner (7-spels och 11-spels planer), friidrottsplatser, idrottshall (18x36 m till 22x42 m och 22x42 eller större), ridhall/hus, fritidsgårdar, bibliotek, kulturskola, konsthall och kulturhus.

Nedan presenteras kultur- och fritidsförvaltningens anläggnings- och lokalbehov.

Avslutade projekt sedan kultur- och fritidsnämndens anläggnings- och lokalbehovsanalys 2021

Rackethall	En förstudie har genomförts under 2021 som har delredovisats och information har lämnats i KFN i november 2021. Dialog pågår med Trollbäckens tennisklubb.	2022-2023
------------	---	-----------

Pågående projekt

Anläggning		Behov
Café Bonza Genomförandefas	En förstudie med lösningsförslag har tagits fram. Kommunstyrelsen beslutade den 9 november 2021 §245 att behovet av underhållsrenovering med verksamhetsanpassning för Café Bonza läggs in i kommunstyrelsens plan för strategiska investeringar. Projektbeställning är inlämnad.	2023
Nytt bibliotek och fritidsgård i Strand Förstudiefas	Ett stort behov finns av att skapa en mötesplats i Strandområdet. Att samutnyttja lokaler för bibliotek och fritidsgård är en stor möjlighet för att få till en bra mötesplats för kommunens medborgare. Större lokaler för biblioteken i Strand behövs för att kunna möta utökade behov för skapande verksamhet, studieplatser m.m. (behovsanalys för kulturlokaler) KS beslutade 8 mars 2022 §41 om en förstudie om Strandskolans lokaler	2023

	<p>och omfattar möjligheten att inrymma lokaler för fritidsgård eller folkbibliotek i den nya huskroppen samt belysa andra möjliga placeringar av fritidsgård och folkbibliotek i östra Tyresö.</p>	
<p>Kultur- och naturpedagogiskt centrum i Alby friluftsområde</p> <p>Förstudiefas</p>	<p>Lokal för utställningar och naturpedagogisk verksamhet, förslagsvis i nuvarande loge/bastuhus i Alby friluftsområde.</p> <p>En behovsanalys har antagits av kultur- och fritidsnämnden. Kommunstyrelsen beslutade den 24 augusti 2021 att initiera en förstudie.</p> <p>En förenklad förstudie genomförs och kommer avslutas i maj inför beslut om genomförande.</p>	<p>2023</p>
<p>Multihall – bl.a. friidrott samutnyttjas med fler verksamheter</p> <p>Förstudiefas</p>	<p>Tyresö är en aktiv idrottskommun så finns många olika idrotter representerade i kommunen. För att ge dem bra förutsättningar att utvecklas behöver kommunen titta på andra former av idrottsanläggningar, där fler idrotter kan utföras, så kallade multihallar.</p> <p>En förstudie har genomförts och kommit fram till några tänkbara placeringar, och beskrivit vilka kopplingar som finns till andra samhällsbyggnadsutredningar.</p> <p>Utredningen om möjlig placering av multihall presenterades i KFN i maj 2022</p>	
<p>Idrottsanläggning och spontanyta för barn och</p>	<p>Behovsanalys har genomförts om idrottsanläggning och spontanyta för och för barn och unga</p>	

unga med funktionsnedsättning Förstudiefas	Kommunstyrelsen beslutade den 11 januari 2022 § 14 att behoven integreras i förstudien om Stimmets skola	
---	--	--

På kort sikt fram till 2025

Prioritet 1

Anläggning		Behov
Nytt ridhus Fårdala	<p>För att verksamheten ska kunna utvecklas behöver nytt ridhus anläggas. Ridning är fjärde största idrott i Tyresö. Det är en stor idrott med många deltagartillfällen och nuvarande ridhus kan inte ta in fler barn. Nyttjandegraden ligger högst i landet. (se behovsanalys idrottsanläggningar)</p> <p>I nämndplanen för kultur- och fritidsnämnden 2022 lämnas följande uppdrag</p> <p>Utreda hur det är möjligt att utöka ridhusytan i Fårdala på ett kostnadseffektivt sätt. Förvaltningen arbetar med en behovsanalys för ridhuset.</p>	2023
Kulturlokaler (blackbox ²)	<p>Flexibel lokal som uppfyller moderna scenkrav för att kunna erbjuda scenkonst för i första hand barn och unga, men också som en flexibel lokal för vuxna. (behovsanalys kulturlokaler)</p> <p>I genomförande av nytt kommunhus förs en dialog kring till vilken grad</p>	2023

² En definition av blackbox: rektangulärt, odecorerat rum med svarta väggar och plant golv. Man kan variera scenen genom att exempelvis ställa in gradängar där publiken sitter eller möblera som ett café med småbord och stolar.

	lokalerna i anslutning till kommunhuset kan och bör inrymma kulturverksamhet	
Spontanyta i Östra Tyresö	Området saknar möjligheter till spontanidrott. Det finns en detaljplan och utpekad yta vid Breviks skola. (behovsanalys idrottsanläggning)	2023
Konstgräs 11-spelsplan	Wättingestråket och/eller i anslutning till en skola. (behovsanalys idrottsanläggning) Utredning har genomförts för mark för 11-spelsplan. (SBK) En förstudie har genomförts i samband med Njupkärrs skola.	2025
Aktivitetsområde Wättinge	Spontanområde i Wättingestråket som inspirerar till olika sorters möten både idrottsliga och kulturella. (Behoven tas upp i behovsanalyserna för kulturlokaler och idrottsanläggningar) I anläggnings- och lokalförsörjningsplanen anges att en fördjupad behovsanalys ska göras i samverkan mellan kultur- och förvaltningen och samhällsbyggnadskontoret.	2023-2024

Prioritet 2

Anläggning		Behov
Servicebyggnad vid Strandbadet	En servicebyggnad bör uppföras vid kommunens havsbad Utredning har genomförts.	2025

På längre sikt 2026-2035 (ej prioriteringsordning)

Anläggning		Behov
Konstgräs 11-spelsplan	Mark behöver anvisas. (se även kommentar i behov på kort sikt avseende konstgräs 11-spelsplan). (behovsanalys idrottsanläggning)	
Konstgräs 7-spelsplan	Då befolkningen ökar finns behov av ytterligare 2 fotbollsplaner. (behovsanalys idrottsanläggning) Bör placeras vid skolor eller idrottsplats för att maximera nyttjandegraden.	
Scen	Scen med anpassade krav för kulturarrangemang för allmänheten och för kulturskolan och vissa behov från föreningslivet. (anges i behovsanalysen för kulturlokaler)	
Bibliotek – Fritidsgård Trollbäcken	En permanent lösning för biblioteket i Trollbäcken behövs och förvaltningen ser möjligheten att samlokalisera verksamheter i samband med detaljplanearbetet i Trollbäcken. (behovsanalys kulturlokaler) I samband med nybyggnation vid Trollbäckens centrumstråk bör dessa behov ingå i planeringen. I samband med nybyggnation vid Trollbäckens centrumstråk bör dessa behov ingå i planeringen.	

Ny idrottshall	Behov av ny idrottshall när befolkningen ökar. Behov av idrottshall utreds och inkluderas i samband med förstudier kring nya skolor eller renovering av befintliga skolor (behovsanalys idrottsanläggningar)	
Ny ridanläggning/ fler stallplatser	När befolkningen ökar kommer trycket öka på nuvarande ridanläggning, där är det begränsade möjligheter till expansion. Vid eventuell nybyggnation finns möjligheter till regional samverkan.(se behovsanalys idrottsanläggningar)	
Utveckling av Trollbäckens IP	Idrottsområdet vid Trollbäckens IP behöver utökas.	
Mötesplats/Bibliotek i Tyresö centrum	Vid planering av nytt kommunhus bör även övervägas att ordna ett bibliotek i bottenplan, där också platser för Tyresöarkivet och konsthall bör finnas. En blackbox kan också finnas med i anslutning till nytt kommunhus. Den kan då fungera som ett programrum. (behovsanalys kulturlokaler)	
Utökning av kulturskoleverksamhet	Danssal, teatersal och orkestersal för att möta de behov kulturskolan och föreningslivet har för utökad verksamhet inom dans, teater, musikal och orkester. (behovsanalysen för kulturlokaler)	
Danssal	Det finns behov av ytterligare danssalar i kommunen. (anges i behovsanalysen för idrottsanläggningar och kulturlokaler)	

Friluftsanläggningar	Motionsspår, vandringsleder m.m. behöver utvecklas och analyseras ytterligare. I statistiken ligger Tyresö lågt.	
Skytte	Skyttet har speciella behov och befintlig lokal har stora brister. Paraskyttet är på frammarsch i Sverige och det finns ett intresse bland ungdomar. Nuvarande lokalerna behöver anpassas så de fungerar för personer med fysiska funktionsnedsättningar. (behovsanalys idrottsanläggningar)	

Förslaget till beslut har inga ekonomiska konsekvenser. Förslaget innehåller dock förslag till framtida investeringsbeslut och kan således få ekonomisk konsekvenser i ett senare skede.

En prövning av barnets bästa görs dagligen i kultur- och fritidsnämndens verksamheter då huvuddelen av den löpande verksamheten riktar sig till barn och ungdomar. Syftet med verksamheterna är att tillhandahålla ett brett och varierat kulturutbud och en meningsfull fritid där demokrati, delaktighet och social hållbarhet är viktiga ledord. Barnets bästa står i fokus. Vid framtagna lokalförsörjningsbehov har hänsyn tagits till geografiska placeringar för att kunna nå alla barn.

En prövning av barnets bästa genomförs i samband med respektive uppdrag.